

Náš kraj má novou národní kulturní památku. Je jí Zámek v Moravské Třebové

22.10.2025 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Vláda České republiky dnes prohlásila další z nejvýznamnějších kulturních památek národními kulturními památkami. Ty tak dostanou nejvyšší památkovou ochranu. Nařízení se vztahuje také na zámek v Moravské Třebové na Svitavsku.

„Gratuluji všem, kteří se o Zámek v Moravské Třebové a další významné památky v tomto historickém městě starají. Pardubický kraj nominaci na prohlášení národní kulturní památkou podporoval a jsme rádi, že se jejich seznam v našem kraji rozroste na číslo dvacet. Jsem přesvědčený, že takovou ukázkou pozdní renesance ani v okolních zemích jen tak nevidíte,“ uvedl radní Pardubického kraje pro kulturu Roman Línek.

Zámek v Moravské Třebové patří k nejvýznamnějším renesančním památkám ve střední Evropě. V kontextu českých zemí zde můžeme pozorovat symbolický počátek a zároveň i konec období renesance. Na konci 15. století se zde vůbec poprvé na našem území objevily moderní italské renesanční prvky a na začátku 17. století vznikla tři manýristická křídla podle plánů italského stavitele Giovanni Maria Filippiho. Zámek proto nechybí v žádné české učebnici dějin umění.

Moravská Třebová je historické město, jehož kořeny sahají do druhé poloviny 13. století. Zejména v době renesance, kdy se stala významným centrem humanismu, získalo město přívlastek „Moravské Athény“ či „Brána renesance“. Pozdější vývoj zámku již tolik nepřál. Až v 90. letech 20. století se moravskotřebovská radnice rozhodla zanedbanou budovu zámku nákladně rekonstruovat. Restaurátorské práce a opravy, které trvaly deset let, byly v roce 2005 úspěšně dokončeny. Následovala ještě rekonstrukce zámeckých zahrad, nádvoří a širšího okolí zámku.

V současnosti je zámek nejen významnou historickou a architektonickou dominantou města, ale i kulturním a společenským centrem. Vedle zámeckých, muzejních a galerijních expozic zde sídlí městská knihovna a základní umělecká škola. Část prostor je využívána k obytným účelům. Odehrává se zde velké množství kulturních a společenských akcí.

Dosavadní národní kulturní památky v Pardubickém kraji:

1. Kostel sv. Bartoloměje v Kočí u Chrudimi
2. Poutní areál s kostelem Panny Marie Pomocné a jezuitskou rezidencí na Chlumku u Luže
3. Pietní území Ležáky
4. Zámek Slatiňany
5. Pietní území Zámeček v Pardubičkách
6. Winternitzovy automatické mlýny v Pardubicích
7. Zámeček v Pardubičkách - Larischova vila
8. Zámek s opevněním v Pardubicích

9. Krematorium v Pardubicích
10. Hrad Kunětická Hora
11. Usedlost čp. 171 v Čisté u Litomyšle
12. Poutní areál s kostelem Povýšení svatého Kříže na hoře Kalvárie v Jaroměřicích
13. Zámek v Litomyšli (UNESCO)
14. Radnice v Poličce
15. Kostel sv. Jakuba Většího v Poličce s rodnou světničkou Bohuslava Martinů
16. Usedlost čp. 16 v Telecí
17. Poutní areál Hora Matky Boží u Králík (Dolní Hedeč) s kostelem Nanebevzetí Panny Marie
18. Městské divadlo v Ústí nad Orlicí
19. Hřebčín Kladruby nad Labem (UNESCO)

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/130597/nas-kraj-ma-novou-narodni-kulturni-pamatku-je-ji-za-mek-v-moravske-trebove>